

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 463-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 8

Tallinn, 1. märtsil 1938

IV aastakäik

SISU:

CONTENTS:

	Lk.		Page
PÕLLUMAJANDUS		AGRICULTURE	
Mesindus 1937. a.	150	Apiculture in 1937	150
Kevadine kunstväetise turg	151	Artificial Fertilisers Market	151
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS		INDUSTRY AND TRADE	
Kalakaubandus 1937. a.	153	Fish Trade in 1937	153
Mootorsõidukite arv 31. XII 37	156	Number of Motor Vehicles, XII. 31. 37	156
Lähiuudiseid	157	Sundry Information	157
LAEVANDUS		SHIPPING	
Prahiturg	158	Freight Market	158
HINNAD		PRICES	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	160	Prices and Quotations	160
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD		AGRICULTURAL MARKETS	
Võiturg	159	Butter Market	159
Põllumajanduslik väljaveedu	159	Exports of Agricultural Products	159
Peekoniturg	161	Bacon Market	161
Tapaloomade ja lihaturg	161	Cattle and Meat Market	161
Kanamunaturg	161	Egg Market	161
Piimaturg	162	Milk Market	162
Teraviljaturg	162	Grain Market	162
Linaturg	162	Flax Market	162
Kartuliturg	163	Potato Market	163
Kalaturg	163	Fish Market	163
INFORMATSIOONI OSA		INFORMATION PART	
Eesti Panga nädalaaruanne	164	Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	164
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Vedela kütteeaine tootmisvõimalusi Soomes	165	Possibilities of Producing Liquid Fuel in Finland	165
Belgia väliskaubandus 1937. a.	166	Belgian Foreign Trade in 1937	166
Belgia majandusülevaade	166	Economic Situation in Belgium	166
Leedu krediitasutiste tegevus 1937. a.	167	Activity of Lithuanian Credit Institutions in 1937	167
„Maistase“ tegevus 1937. a.	167	Activity of „Maistas“ in 1937	167
Loomataudi vastu võitlemine Šveitsis	168	Fighting Animal Diseases in Switzerland	168
Poola tollid galaliidile	168	Custom Duty on Gallalite in Poland	168

PÖLLUMAJANDUS

MESINDUS 1937. a. — APICULTURE IN 1937.

Mesinduses on viimaste aastate jooksul tehtud väga tähelepanuväärt edusamme. Mesiperede arv on alates 1931. a. tõusnud pidevalt. 1930. a. oli mesiperesid 47 800 ja 1937. a. juba 102 100, seega on mesiperede arv viimase 7 aasta jooksul enam kui kahekordistunud. Mesiperede arvuline suuremine 1936. 1937. a-sse oli eriti suur, mis nähtavasti tingitud sellest, et talvel otsasäänud perede arv oli hämmiselt väike ja kevadel juba varakult hakkas tulema juurde noori peresid. Varase kevade tõttu võis haudetegevus alata varakult ja suve algul valitse nud soojad ilmad soodustasid noorte perede juurdetulekut.

Viimaseaastast mesiperede arvu suuremist ei saa panna täiel määral 1937. a. arvele, kuna mesiperede arvu arvestamine toimub juunis. Mesiperede arvu suuremine on aga intensiivsem suve keskpaiku, nii et viimase aasta jooksul mesiperede arvu juurde kasv langeb suuremosalt 1936. a. ja väiksemal määral 1937. a. suvele. Viimase aasta jooksul juurdetulnud mesiperede arv tõusis 28 000-le, suurenedes seega aasta jooksul $\frac{1}{3}$.

Mesiperede arvuline suuremine ilmnes peagu kõigis maades, kusjuures võib märkida, et tõhusam oli mesiperede arvu suuremine L.-Eestis ja väiksem — P.-Eestis. Mesiperede arv üksikute maade järgi on väga erinev. Suurima mesiperede arvuga on Tartumaa, kus oli 14 840 mesiperet ja väikseima — Põlva 3 980 mesiperega.

Võrdleva ülevaate saamiseks mesilaspidamise tihedusest arvutasime mesiperede arvu pindalale, kuna mesilaste karjamaana võib esineda kogu maa, ka metsad ja sood. Mesiperede arvu tihedus oli suurim Valgemaal, kus km²-le tuleb maa-keskmiselt 3,5 mesiperet. Mesiperesid oli km²-le Võrumaal 2,8, Tartu- ja Viljandimaal — 2,6, Põlva- 2,4, Pärnu- 2,3, Viru- 2,0, Saare- ja Läänemaal — 1,9 ja Järva- ning Harjumaal — 1,8. Riigikeskmiselt oli 2,2 mesiperet km²-le.

Meetoodangud on tihedas seoses ilmastikuoludega meekogumise ajal. Aastail, mil meekogumisaegne ilmastik on soodus, on ka

meetoodangud suured ja vastupidi. Viimase 10 aasta jooksul olid paremad meesaastad 1932. ja 1933. a. Üldiselt peab tähendama, et viimased aastad meekogumiseks ei olnud eriti soodsad, kuna ilmastik kevadel õitseajal oli väga muutlik. Viimast paari aastat võib meekogumise suhtes pidada siiski keskmiseks. 1936. a. saadi mett keskmiselt pere kohta 6,7 kg ja 1937. a. — 6,5 kg. M. a. meesaak kannatas tublisti põua mõjustusel, kuna liiga kuivade ilmade tõttu meetaimed ei erita küllaldaselt määral nektarit. Eriti ebasoodsaiks meekogumisele tuleb pidada kuivi tuulseid ilmu.

Võrreldes m. a. meesaaki eelnenud 10 a. peab m. a. saaki pidama rahuldavaks, kuna madalaimaks aastakeskmiseks saagiks oli 4,9 kg 1935. a. ja kõrgeimaks — 7,8 kg 1933. a.

Maade järgi olid keskmised meetoodangud erinevad. Üldiselt võib tähendada, et Ida-Eestis oli meesaak parem kui riigikeskmiselt. Maakeskmiselt saadi kõrgemat saaki Võrumaal 8,6 kg perelt, Tartu- 7,5 kg, Viru- 7,2 kg, Lääne- 6,8 kg, Saare- 6,6 kg, Valga- 6,5 kg, Põlva- 5,6 kg, Järva- 5,5 kg, Harju- ja Pärnumaal 5,3 kg ning Viljandimaal — 4,9 kg.

Meetoodang 1937. a. —

	Honey Output		
	Mesiperede arv	Keskml. kg.	Kokku kv.
	Hives	Average, kg.	Total quint.
Viru	13 800	7,2	994
Järva	5 350	5,5	294
Harju	10 000	5,3	530
Lääne	8 930	6,8	607
Saare	5 650	6,6	373
Pärnu	12 220	5,3	648
Viljandi	9 900	4,9	485
Tartu	14 840	7,5	1113
Valga	5 240	6,5	340
Võru	10 800	8,6	929
Põlva	3 980	5,6	223
Linnades	1 400	6,5	91
Kokku — Total	102 110	6,5	6627

Sõltuvalt mesiperede arvust ja keskmisest meetoodangu kõrgusest pere kohta kujunes meesaak suurimaks Tartumaal — 1113 kv, sellele järgnesid Viru- 994 kv-ga ja Võrumaal — 929 kv-ga. Mesiperede arv oli väiksem

Petserimaal, seetõttu kujunes ka meekogusaak madalaimaks seal — 223 kv-le. Mee-kogutoodang, sõltuvalt tunduvalt suurenenud mesiperede arvust võrreldes e. a-ga, näitas ka tunduvalt suurenenud, tõustes e. a. 4965 kv-lt 6627 kv-le, s. o. 33%.

Mett tarvitatakse peamiselt siseturul, kuna väliskaubanduses ei etenda ta ei välja ega ka sisseveokaubana nimetamisväärta osa. Jagades m. a. meetoodangut elanike arvuga, saame keskmise tarvituse elaniku kohta, mis oli 1937. a. 0,59 kg e. a. 0,44 kg vastu. Mesi ei oma ka siseturul eriti suurt liikuvust, kuna tarvitus on lokaliseerunud tootmispaikade lähemasse ümbrusse. Kauge-maile turgudele rändab suurimais mesilais toodetud mesi. Suurte mesilate arv on aga võrdlemisi piiratud. Meeturustamine teostub peamiselt meesaagi hooaegadel. Suuremal

määral on mett liikumas L.-Eesti kui P.-Eesti linnade turgudel, arvatud välja Tallinn kui suurim meetarvituskeskus oma suure elanikkonnaga.

Meehind on tavaliselt L.-Eestis odavam kui P.-Eestis, kuid see vahe ei ole siiski kuigi silmatorkav. Aasta keskmine meehind oli kõrgeim Tallinnas — 165 s. kg, Haapsalus — 161, Paldiskis — 160, Paides ja Viljandis — 150, Narvas — 149, Tapal — 148, Rakveres — 146, Valgas — 144, Tartus ja Pärnus — 143, Kuessaares — 140 ja Võrus 132 s. kg. Mesi on hinnas odavaim meevõtmishooajal suvel ja tõuseb alates sügisest kevadeni, sest tavaliseks nähtuseks on, et mett müüakse kohe, kui teda tarudest võetakse välja. Talvel ja kevadel jääb mee juurdevool turule soiku, mis põhjustabki hindade tõusu sellal.

KEVADINE KUNSTVÄETISE TURG. — ARTIFICIAL FERTILISERS MARKET.

Kuna tänavu püsib põllumeeskonnas elav huvi kunstväetiste vastu, on importijad ärid juba varakult andnud tellimused ja täiendanud ladusid, et eelseisval müügihooajal ei tuleks põllumehel tunda kartust väetiste mitteõigeaegse kohalejõudmise üle. Kuigi väetiste müügihooaeg seisab ees, arvestavad siiski importörid kevadel põllumeeste hulgas eelmisist aastaist elavamalt huvi väetisküsimuste vastu, mis selgub asjaolust, et saadetised on juba mõnda aega enne kohalejõudmist müüdid ette kohapealsele edasimüüjaile. See asjaolu on eelduseks intensiivsemale kunstväetiste tarvitusele, mis omakorda kutsub esile m. a.-st suuremat kunstväetiste sissevedu. Meie kunstväetiste importörid (ETK, Puhk ja Pojad, Estakland) on esialgsel tellimuste äraandmisel arvestanud ka tõusvat tarvitust ja seepärast suurendanud tellimusi. Kuna aga tarvituse tõus võrreldes mullusega võib ületada siiski sisseveotõusu ja seega hilisemad ostjad võiksid nõutavate väetiste tagavarade otsalõppemisel jääda väetisest ilma, on soovitatav, et rütataks väetiste ostudega, mis võimaldab importöridel anda õigeaegselt täiendavaid tellimusi, et seega rahuldada põllumehe nõudeid täielikult.

Tuleb tähendada, et üksikute väetiste sortide poolest on meie kunstväetisturg vii-

maseil aastail olnud muutmata. Kaaliväetisist on jäänud ainsaks turguvalitsejaks 40%-ne kaalisool, mis juba aastate eest tõrjus välja kainiidi kui taimetoitainetel võrdlemisi kallid kaaliväetise. Samuti on ka vosvoritsisaldavate väetistega. Nii on kadunud omal ajal laialdaselt tarvitatud ja isegi põllumeeste poolehoidu võitnud toomasjahu, mida on asendatud superfosfaadi ja eesti vosvoriidist ning superfosfaadist kott koti vastu võetud seguga, nn. segafosfaadiga. Toomasjahult kui puhtvosvorhapendilt kallimalt väetiselt, superfosfaadile üleminek oli võimalik enamlevinud hapudel maadel lupjamise tarvituselevõtmise läbi. Kuigi meil esineb üksikuil aastail mitmesuguste päritolu-maade superfosfaate (NSVL-u, Hollandi, Inglise, Rootsi), ei muuda see veel üldpilti, sest vaatamata päritolule on neis kõigis taimede poolt tarvitatav vosvorhapendisisaldis ühtlane. Lahkuminekuid esineb vaid hinnas.

Lämmastikväetiste turg on märgatavalt kirjum, mis tekitab mõnelegi väetisküsimusis väikeste kogemustega põllumehele raskusi. Looduslikust lämmastikust üleminekul sünteetilisele lämmastikule oli erinimeliste lämmastikväetiste kogus praegusest palju suurem. Kuid turule jäid püsima need, millede järele tekkis põllumeeskonnas

nõudmine ja millised vastasid väetisaine sisalduselt kui ka hinnalt ülesseatud tingimustele. Ositades praegu turulpiisivad lämmastikväetised nende lämmastikutoime järgi taimekasvule 3 rühma: 1) kiireltmõjuvad väetised ehk salpeeterväetised, 2) aeglaselt-mõjuvad väetised ja 3) toimelt 2 eelmise rühma vahepealseid ehk segaühendid — kuulub praegu turukolevaist sortidest igasse rühma vaid üks või kõige rohkem — kaks erinimelist sorti, millede vahe tegemine ei peaks tekitama tarvitajaskonnas raskusi ega arusaamatust. Nii kuulub salpeeterväetiste rühma tsüülsalpeeter 16%-lise lämmastikuisaldusega ja lubisalpeeter — 15%-se lämmastikuisaldusega. Aeglaselt-mõjuva lämmastikväetiste rühma moodustab väävelhapuammoonium, milles lämmastikuisaldus on 20,6%. Vahepealses ehk segaühendite rühmas on lubiammoonsalpeeter, milles on lämmastikku 20,5%. Pool sisaldavast lämmastikust on kiireltmõjuv salpeeterlämmastik ja pool aeglaseltmõjuv ammoonlämmastik.

Kuna sortiment on jäänud samaks m. a. omaga, esineb tänavu seevastu suurem lahkuminek hindades. Nii on eranditult tänavu väetised hinnas kõvenenud, kusjuures hinnatõus on laiaulatuslikum vosvoriitsaldavate väetiste juures ja väiksem — lämmastikväetis. Kaali hinnatõus on vosvori- ja lämmastikväetiste vahepealne.

Kunstväetiste hinnad kr. kt. (100 kg).

	1938	1937	Muu- tusi %	Kg väe- tusi %	Kg väe- tusi %	luse hind s.
Superfosfaat 18—20%						
vene kottides	5.40	4.80	+12	28		
lahtine	4.80	4.25	+12	25		
hollandi	5.70	5.15	+10	30		
rootsi	5.80	—	—	31		
Segafosfaat 20—23%	4.70	4.25	+10	21		
Eesti vosvoriit 25—27%	3.35	3.20	+ 5	18		
Kaalisool 40%	11.70	10.80	+10	29		
Tsüülsalpeeter 16%	15.50	14.40	+ 8	97		
Lubisalpeeter 15.5%	14.75	13.80	+ 7	95		
Väävelhapu-ammoonium 20.0%	15.—	14.05	+ 7	73		
Lubiammooniump. 20.5%	17.—	16.05	+ 6	83		
Nitrofoska (14:14:18)	24.50	23.40	+ 5	—		
Kips	2	1.5	—	—		

Hindade ülevaates võtame vaatluse alla suurmuügihinnad, millised on arvestatud peale kipsi ja vene superfosfaadi Tallinnas asuvas ladudes. Kipsihind on arvatud Irboskas

ja vene superfosfaadil piiril (Narvas ja Irboskas). Tarvitajal makstatulevad hinnad on lahkuminevad toodud suurmuügihindadest veokulu ja edasimüügi vaheltkasu ulatuses. Kuna aga veokulu kui ka edasimüügi-% on samad nagu mullu, võib tarvitaja arvestada tänavusiks väetishindadeks möödunudkevadisi kohapealseid hindu, milledele on lisatud juurde tänavukevadine suurmuügihinnatõus.

Vosvoriiväetisist vene superfosfaadi hind on kõvenenud 12%, kusjuures praegune hind on kottidesse pakitud superfosfaadil 5,40 ja lahtiselt kas Narvas ehk Irboskas — 4,80 kr. 100 kg. Hollandi päritoluga superfosfaadi hind kotiviisi on 5,70 kr., mis tähendab 55 s-st ehk 10%-st kõvenemist. Rootsi superfosfaadihind on 5,80 kr. Eesti vosvoriit on hinnas tõusnud kottilt 15 s, ehk 5% ja maksab praegu 3,35 kr. kott. Sõltuvalt superfosfaadi- ja vosvoriidihinna tõusust on kallinenud ka vastavalt segafosfaat ja praegune hind — 4,70 kr. — ületab m. a. 45 s. ehk 10%.

Kaalisoolahind on tänavu mullu kevadisest kallim kottilt 1,10 kr. ehk 10% ja maksab 11,70 kr. kt.

Lämmastikväetisist tsüülsalpeetri praegune hind — 15,50 kr. kott — on kõrgem m. a. 1,10 kr. ehk 8%. Väävelhapuammoonium maksab 15 kr., lubiammoonsalpeeter 14,75 kr. kott, mis hind on m. a-st kõrgem 95 s. ehk 7%.

Väikseima hinnatõusu osaliseks on saanud täisväetis, nitrofoska, mille tänavune hind ületab m. a. 1,10 kr. kottilt, ehk 5%, ja maksab praegu 24,50 kr. Vaatamata nitrofoska teiste väetistega suhteliselt väiksema ulatuslikule hinnakallinemisele, jääb ta laiaulatuslikum tarvitus praeguse hinnataseme juures siiski küsitavaks. Samad väetisollused, milliseid sisaldab nitrofoska, maksusid eraldi 22,60 kr., st. ligi 2 kr. ehk 8% vähem kui nitrofoska. Kuigi nitrofoska veokulud tulevad 2,5 korda odavamad, sest ühe koti nitrofoskale vastab sama tohtainete koguse kättesaamiseks 2,5 kt. teisi kunstväetisi, jääb hinnavahe veelgi küllalt suureks, mis eriti annab tunda neile tarvitajale, kes väetised viivad otse suurmuügikeskust iseseisvalt, ilma et nad sealjuures arvestaksid veokulusid.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

KALAKAUBANDUS 1937. a. — FISH TRADE IN 1937.

P. Kind.

Kalakaubandus 1937. a. möödus elavne-
mistähe all. Üldlääbikäik tõusis e. a. 2,1 milj.
kr-lt 2,7 milj. kr-le, suurenedes seega 28,6%.
Kuid läbikäigu suurenemine sõltus suuremal
määral sisse- kui väljaveo suurenemisest;
viimasest asjaolust tingituna kujunes ka ka-
lakaubandusbilanss m. a. passiivseks. 1936. a.
163 tuh. kr. aktiivne, 1937. a. 108 tuh. kr.
passiivne. Passiiviteet oli tingitud suurest
värske kilu sisseveost, mida varem ail aastail
ei olnud. Kilutoodang 1937. a. näitas tuge-
vat langust peamiselt Tallinna ümbruses.
Tallinnas asub aga enamuse kilutööstusi ja
need olid sunnitud oma kilutoodangu vähe-
suse tõttu vedama Soomest sisse värsket
kilu.

Kalakaubandus viimase 5 a. jooksul on
näidanud kogu aeg järjekindlat elavnemist
(diagramm).

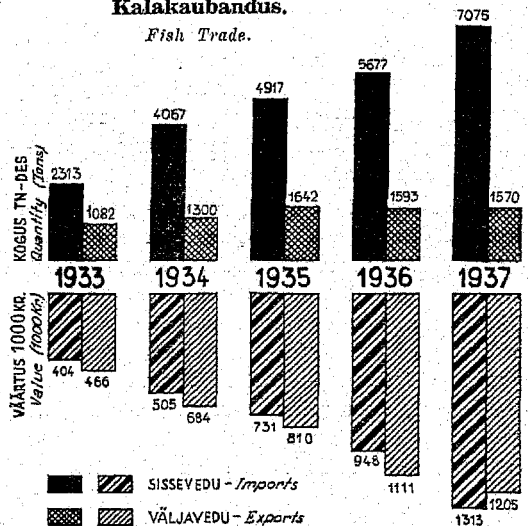
Sissevedu. — Imports.

Kalakauba sissevedu on viimaseil aastail
suurenenud järjekindlalt. Kalakauba sisse-
veo suurenemine on tingitud peamiselt hee-
ringate ja soolasilgu sisseveo järjekindlast
suurenemisest. 1937. a. näitas aga ka värs-
ke kala sissevedu tunduvat tõusu. Kalakau-
pu veeti sisse 1936. a. 5 677 tn. 948 tuh. kr.
väärtuses ja 1937. a. 7 075 tn. 1 313 tuh. kr.
väärtuses, seega suurenes sisseveetud kala-
kaupade kogus võrreldes e. a-ga 24,6% ja
väärtus 38,5%. Võrreldes ajastuga 5 aastat
tagasi, on kalakauba sissevedu suurenenud
veelgi rohkem. 1933. a. veeti sisse kala-
kaupu 2 313 tn. 404 tuh. kr. väärtuses, seega
on kalakaupade sissevedu sellest ajast senini
suurenenud koguselt enam kui kolmekord-
seks ja väärtuselt veelgi rohkem. Kalakauba
sisseveokoguse kui ka -väärtuse tõus on lii-
kunud enam-vähem ühtlaselt (diagr.).

Sisseveetud kalakaupade hulgas langeb
pea osa heeringale, milliseid veeti sisse m. a.
4 808 tn. 1 014 tuh. kr. väärtuses e. a. 4 387
tn. vastu 827 tuh. kr. väärtuses. Heeringate
sissevedu suurenes seega koguselt 9,6% ja
väärtuselt — 22,7%. Et väärtuse järgi sis-

sevedu suurenes rohkem kui koguselt, tõen-
dab see, et m. a. sissetoodud heeringate hind
oli kõrgem kui aasta varem. Sisseveetud
heeringate kogus moodustas 63,0%; sissevee-
tud kalakaupade kogusest, väärtus — 77,2%
sisseveetud kalakaupade koguväärtusest. Ko-
guselt järgmist kohta sisseveetud kalakau-
ba hulgas omavad soolatud silgud, milliseid
m. a. veeti sisse 1 684 tn. 132 tuh. kr. väärtu-
suses e. a. 1 248 tn. ja 104 tuh. kr. vastu.
Soolasilgu sissevedu suurenes koguselt 34,9%
ja väärtuselt — 27,0%. Kalakaupade sisse-
veos on aga viimaseil aastail uue suurema
sisseveokalana kerkinud esile värske kilu ja
värske silgu sissevedu, milliseid mõned aastat
tagasi ei imporditud üldse. M. a. näitas
mõlema nimetatud värskekalaliigi sissevedu
erilist suurenemist. 1936. a. veeti värsket ki-
lu sisse 34 tn., 1937. a. — 455 tn., seega on
nende sissevedu suurenenud rohkem kui 12-
kordseks. Oma kilutoodangu äparduse tõttu
tõusid ka kiluhinnad, mis mõjustas sissetoo-
dud värske kilu eest kõrgema hinna maks-
mist. Võrreldes e. a-ga suurenes sisseveetud
värskekilu väärtus ligi 16-kordseks. 1936. a.
toodi värsket kilu sisse 8 tuh. kr. väärtuses,
1937. a. — 134 tuh. kr. väärtuses. 1936. a. oli

Kalakaubandus.
Fish Trade.

Kalakaubandus — Fish Trade.

	Kaal kg. — Weight in kg.			Väärtus kr. — Value in Kr.		
	1937	1936	±%	1937	1936	±%
KALAKAUBA VÄLJAVEDU.						
Lõhed, värsked	17 774	10 088	+ 76,2	37 773	21 878	+ 72,7
Angerjad, värsked	410 085	313 022	+ 31,0	581 893	431 392	+ 34,8
Kohad, värsked	514 365	475 989	+ 8,1	344 556	321 680	+ 7,1
Haugid, värsked	297 620	329 152	- 9,9	115 166	158 890	- 24,9
Silad, värsked	1 335	988	+ 35,1	688	358	+ 92,2
Latikad, värsked	215 578	279 219	- 22,8	60 227	78 343	- 23,0
Lutsud, värsked	2 962	5 041	- 2,6	957	787	+ 24,8
Forellid, värsked	7 240	6 244	+ 16,0	9 459	11 376	- 16,9
Ahvenad, värsked	44 767	84 003	- 46,7	12 046	17 880	- 32,4
Säinad, värsked	910	—	—	291	—	—
Tursad, värsked	2 651	14 429	- 81,6	682	2 685	- 76,5
Räimed, värsked	—	25	—	—	4	—
Värsked kalad ern.	10	950	- 95,9	4	455	- 99,1
Tindid, soolat, suits., kuivat.	6 180	7 880	- 21,1	1 854	2 537	- 26,9
Angerjad, suitsutatud	—	—	—	—	—	—
Kilud, räimed suitsutat. ja sool.	—	126	—	—	40	—
Silad, suitsutatud	—	4	—	—	3	—
Suitsutatud kala, ern.	19	—	—	15	—	—
Kuivatatud kala, ern.	89	—	—	50	—	—
Heeringad, soolatud	9 250	500	+1750,0	1 880	103	+1705,8
Kilukonservid	10 375	18 356	- 45,5	6 862	13 804	- 49,9
Sprotikonservid	19 452	85 202	- 44,8	19 698	33 959	- 42,0
Silmud, marineeritud	1 480	1 017	+ 45,5	1 293	1 210	+ 6,0
Kalakonservid, ern.	881	1 583	- 44,9	1 097	2 151	- 49,0
Kalamari (sugutat. 1937)	890	602	+ 47,8	1 178	824	+ 88,3
Vähid (elus)	6 509	10 871	- 40,1	8 174	16 684	- 51,0
Kokku	1 570 382	1 593 386	- 1,4	1 205 443	1 111 403	+ 6,5
KALAKAUBA SISSEVEDU.						
Lõhed, värsked	—	180	—	—	232	—
Kohad, värsked	510	—	—	210	—	—
Kilud, värsked	454 866	33 747	+1247,9	133 494	7 990	+1670,8
Silgud, värsked	124 048	—	—	23 051	—	—
Austrid, värsked	39	—	—	86	—	—
Heeringad, suitsutatud	275	45	+ 511,1	149	37	+ 302,7
Heeringad, soolatud	4 808 061	4 387 560	+ 9,6	1 014 273	826 800	+ 22,7
Heeringad, soolatud tühnides br.	—	4 374	—	—	1 020	—
Kalad, soolatud ern.	3	29	- 89,7	3	36	- 91,7
Silgud, soolatud	1 683 765	1 243 143	+ 34,9	181 860	103 795	+ 27,0
Lõhi, soolatud	3	—	—	5	—	—
Sardiinid, õlis	3 568	2 560	+ 39,0	9 701	8 149	+ 19,
Kalad, marineeritud	18	1	+1700,0	84	4	+ 750,0
Vähjad, konservitud	55	10	+ 450,0	213	40	+ 432,5
Kalamari, söögiks	2	8	- 75,0	8	113	- 92,9
Kalamari, sugutatud	30	—	—	30	—	—
Eluskalad	43	38	+ 26,3	253	101	+ 150,
Kokku	7 075 281	5 676 695	+ 24,6	1 313 410	948 317	+ 38,5

sissetoodud värskete kilu keskmiseks hinnaks 24 s., 1937. a. — 29 s. kg. Värsket silku 1936. a. ei veetud üldse sisse, 1937. a. aga — 124 tn. 23 tuh. kr. väärtuses.

Kalakonservidest veeti kõige enam sisse sardiine. Sardiinide sissevedu on viimaseil aastail näidanud suurenemist, 1936. a. veeti sardiine sisse 2,6 tn. 8,2 tuh. kr. väärtuses ja 1937. a. 3,6 tn. 9,7 tuh. kr. väärtuses, see-ga suurenes sardiinide sissevedu koguselt 39% ja väärtuselt — 19%. Muude kalakonservide sissevedu piirdub ainult mõnekümne kg piires. Kalakonservitööstus on sisemaal arenenud sedavõrd, et ta rahuldab täielikult sisemaist tarvet ja valmistab ka tähelepanuväärt koguse väljaveoks.

Väljavedu. — Exports.

Kalakauba väljavedu väärtuselt on viimaseil aastail suurenenud järjekindlalt, pü-sides koguselt enam-vähem ühel tasemel. Väljaveetavaks kalakaubaks on enamuses värskete kala. Ühtlasi kuuluvad ka väljaveetud värsked kalad kallimate kalade liiki. Võrrel-des sisseveetud kalakauba keskmist hinda väljaveetud kalakauba keskmisega selgub, et väljaveetud kalakaup oli hinnalt tunduvalt kallim sisseveetavast kalakaubast. Sissevee-tud kalakauba keskmiseks hinnaks oli 1937. a. sisseveeväärtuse järgi 18,6 s. kg ja välja-veetud kalakauba keskmiseks hinnaks oli väljaveo väärtuse järgi — 76,8 s. kg.

Väljaveetud kalakaupade kogus oli 1937. a.

1570 tn. e. a. 1593 tn. vastu, s. o. 1,4% väiksem. Väljaveetud kalakauba väärtus tõusis aga 1936. a. 1111 tuh. kr-lt 1205 tuh. kr-le, suurenedes seega 8,5%. Väljaveetavate kalakaupade seas omavad suurimat osatähtsust angerjad, kohad, haugid ja latikad. Angerjaid veeti välja 1937. a. 410 tn. 581 tuh. kr. väärtuses, aasta varem — 313 tn. 431 tuh. kr. väärtuses, seega suurenes angerjate eksport koguselt 31,0% ja väärtuselt — 34,8%. Angerjate eksport teostus alates apr. aasta lõpuni. Suuremaks väljaveo-hooajaks on kevadine ja sügisene angerjapüügi suurhooaeg. Mais veeti angerjaid välja 72 tn. 97,5 tuh. kr. väärtuses. Sel kuul tõusis angerjate väljaveost saadud väärtus kõrgeimale kuude järgi. Koguselt oli angerjate väljavedu suurim sept. — 74,6 tn., kuid väljaveetud angerjate väärtus jäi pisut madalamaks kui mais. Sept. väljaveetud angerjate väärtus oli 94,9 tuh. kr. Enamus väljaveetud angerjast läks Saksa — 325 tn. 473 tuh. kr. väärtuses. Koha veeti välja 514 tn. 345 tuh. kr. väärtuses e. a. 476 tn. ja 321 tuh. kr. vastu. Väljaveetud kalakaubast oli koha väljavedu kaalult esikohal, kuna muid kalaliike üksikult veeti välja vähem kui koha. E. a. väljaveost oli 1937. a. koha väljavedu kaalult 8,1% ja väärtuselt — 7,1% suurem. Koha läks meilt peamiselt Rootsi — 337 tn. 217 kr. väärtuses. Tähelepanuväärt kogus — 47 tn. — läks väljaveetud kohast Saksa. Ligikaudu võrdseis koguseis, kuid vähem kui Saksa, veeti koha Poola ja Danzigi. Tšehhoslovakkiasse, Austriasse ning Šveitsi.

Haugi veeti välja 298 tn. 115 tuh. kr. väärtuses e. a. 329 tn. ja 153 tuh. kr. vastu. Haugide väljavedu võrreldes e. a-ga näitas seega väikest tagasiminekut. Koguselt vähenes haugide väljavedu 9,9% ja väärtuselt — 24,9%. Haugide ekspordi peamiseks sihtmaiks olid Poola, Danzig ja Rootsi. Poola-Danzigi läks haugide ekspordist 114 tn. 34 tuh. kr. väärtuses ja Rootsi — 88 tn. 41 tuh. kr. väärtuses.

Latikaid veeti välja 216 tn. 60 tuh. kr. väärtuses e. a. 279 tn. ja 78 tuh. kr. vastu. Latikate väljavedu vähenes seega koguselt kui ka väärtuselt ligikaudu 23%. Latikate eksport oli suunatud Soome ja Poola-Danzigi.

Soome läks väljaveetud latikast 116 tn. 35 tuh. kr. väärtuses ja Poola-Danzigi — 99 tn. 24 tuh. kr. väärtuses. Väärtusliku eksportkalana läheb meilt lõhe välja. Lõhe väljavedu on suurenenud märgatavalt. 1936. aastal veeti lõhe välja 10 tn. 22 tuh. kr. väärtuses ja 1937. a. — 18 tn. 38 tuh. kr. väärtuses, seega suurenes lõhe väljavedu koguselt kui ka väärtuselt ca ½. Lõhe-eksport oli suunatud peamiselt Rootsi — 9 tn. ja Saksa — ca 5 tn., teisisse maisse väiksemal määral.

Kalakaonservidest omavad väljaveos tähtsamat kohta kilu- ja sprotikonservid, kuid viimaste väljavedu 1937. a. näitas tagasiminekut võrreldes e. a-ga, mis oli tingitud kilutoodangu tagasiminekest. Kilkonserve veeti välja 10 tn. 7 tuh. kr. väärtuses ja sprotikonserve — 19 tn. 20 tuh. kr. väärtuses. Võrdlemisi tähelepanuväärt kohta kalakaupade väljaveos omavad ka vähid. Neid veeti välja 6,5 tn. 8 tuh. kr. väärtuses. Ka vähjaeksport m. a. näitas eelmisega võrreldes tagasiminekut.

Meie tähtsamaid kala-välisurge on Rootsi ja Saksa. Saksa veeti m. a. kalakaupu kokku 388 tn., s. o. 25% väljaveetud kalakaubakogusest, kuid väljaveetud kalakauba väärtuse järgi omas Saksa esikohta. Saksa veetud kalakauba eest saadi 528 tuh. kr., s. o. 44% väljaveetud kalakauba koguväärtusest. Saksa osatähtsus kala välisuruna kerkis eriti silmapaistvalt esile just m. a. sinnaveetud kalakauba väärtuse järgi. Koguselt oli kalakauba väljavedu suurim Rootsi — 472 tn., s. o. 30% väljaveetud kalakaupade kogusest.

Kalakaupade väljavedu näitas tõusu võrreldes e. a-ga ka Rootsi, kuid väiksemal määral kui Saksa. Saksa veetud kalakaupade kogus suurenes võrreldes e. a-ga enam kui 3-kordseks, kuna Rootsi veetud kalakaupade kogus suurenes 3%. Rootsi veetud kalakauba väärtus oli m. a. 314 tuh. kr., omades seega järgnevat kohta Saksa veetud kalakauba väärtuse järgi. Võrreldes e. a-ga suurenes Rootsi veetud kalakauba väärtus 8%. Rootsi veetud kalakauba väärtus moodustas kalakauba koguväärtusest 26%. Poola-Danzigi ja Soome veetud kalakaubakogus kui ka väärtus näitasid väikest tagasimine-

kut. Briti, Hollandi, Tšehhoslovakkia ja Austria osatähtsus meie kala välisurgudena m. a. näitas suurenemist, kuna sinna veetud kalakaubakogused, kui ka väljaveetud kalakauba väärtus näitasid tõusu. Šveitsi, Prantsuse ja muude riikide osatähtsus kalakaupade välisurgudena näitas vähenemist koguselt kui ka väärtuselt.

Kalakauba väljavedu riikide järgi.

Exports of Fish Products by Countries.

	Kaal tn. Weight in tons			Väärtus 1000 kr. Value in 1000 Kr.		
	1937	1936	1935	1937	1936	1935
Saaska	388	116	119	528	183	100
Rootsi	472	456	525	314	290	249
Poola-Danzig	253	264	304	76	114	83
Soome	214	285	188	76	79	46
Briti	61	15	2	70	8	1
Tšehhoslovakkia	38	30	21	30	26	13
Holland	21	7	18	29	4	6
Šveits	37	63	65	26	45	36
Austria	25	5	2	23	4	2
Prantsuse	44	65	64	22	40	28
Muud riigid	17	237	334	11	368	246
Kokku	1570	1593	1642	1205	1111	910

Kalakaubanduse hooajad langevad kokku kalapiügi-hooaegadega, sest meie kalakaubanduses omavad väljaveos esikohta värsked kalad, kuid neid ei ole võimalik säilitada pikemat aega, mis tingibki piügi- ja väljaveohooegade kokkusattumist. Talvekuul — dets. ja jaan. — on kalapiüik soigus, siis läheb kalakaupu ka kõige vähem välja. M. a. jaan. veeti kalakaupu 41 tn. ja dets. — 39 tn. välja. Suurimaks paisus kalakauba väljavedu aga kalapiügi suurhooajal, kevadel mais ja juunis. Mais veeti kalakaupu välja 335 tn. ja juunis — 301 tn.

M. a. kalakaubanduse saavutistega võib jätta täiesti rahule, kuigi bilanss lõppes passiviteediga. M. a. jooksul leiti meie kalakaupadele turge maisse, millised töötavad kujuneda ka edasiseks meie kalakaupu tarvitajaks maiks. Bilansi passiivsus, mis tekkis värske kilu ja silgu sisseveo ootamatust suurenemisest, ei ole püsiv nähtus, mis võib järgmisel aastal kujuneda hoopis teissuguks.

MOOTORSÕIDUKITE ARV 31. XII 37.

NUMBER OF MOTOR VEHICLES, XII. 31. 37.

Liikvelolevate mootorsõidukite arv Eestis suureneb järjest, jõudes 31. XII 37 7385-le e. a. 5999-lt, mis on 23,1% suurem.

Sõiduautode arv moodustab 52,4% jõuvankrite üldarvust, mis kasvas 31. XII 36 2425-lt 2753-le 31. XII 37 juurdekasv seega 328 ehk 13,5% e. a. 16,3% vastu. Isiklikus kasutuses olevate sõiduautode arv suurenes 14,2%, üüriautode arv — 5,0%. Üüriautod moodustavad ¼ sõiduautode üldarvust. Ligi poole sõiduautode asupaigaks on Tallinn, kus sõiduautode arv suurenes 31,8%. Üle 30,0% tõusis sõiduautode arv veel Järva- ja Pärnumaal; üle 20,0% — Saare-, Tartu-, Harju- ja Võrumaal. Uusi, kuni 1000 km. sõitnud, sõiduautosid tuli liikvele 1937. a. jooksul 474, millest esikohal on firma Opel 77 autoga, Ford — 68, ja Renault — 42. Üldse tuli uusi autosid 51 firmalt. Uutest sõiduautodest tuli liikvele apr. 24,3%, mais — 18,6% ja juunis — 17,1% üldarvust.

Veoaautosid oli 31. XII 37 2124 e. a. 1734 vastu, juurdekasv seega 390 sõidukit ehk 22,5% e. a. 20,5% vastu. Veoautode juurdekasvust langeb 1/3 Tallinnale, kus veoautode arv 1. XII 37 oli 19,7% suurem m. a. sama aja arvust. Suurim oli aga veoautode juurdekasv Valga- ja Võrumaal, esimeses 56,7%, teises — 53,2%. Tähelepanavalt suurenes veoautode arv veel Saaremaal 32,3%, Harju- — 27,9%, Järva- — 27,8% ja Tartu- — 26,5% võrreldes e. a. 36,1% veoautode üldarvust on asukohaks Tallinn, 9,9% asub Pärnumaal, 8,1% Tartus, mujal vähem. Uusi veoaautosid tuli 1937. a. jooksul liikvele 505, milledest on esikohal firma Chevrolet 93 autoga ehk 18,4%, Ford — 86 autoga ehk 17,0% ja Bedford — 53 autoga ehk 10,5% üldarvust. Üldse tuli uusi, kuni 1000 km. sõitnud veoaautosid, 1937. a. jooksul liikvele 40 firmalt.

Mootorrataste arv oli 31. XII 37

2123 e. a. 1490 vastu ehk 42,5% suurem. Korviga mootorrattad moodustavad mootorrataste üldarvust ainult 10,0% ja nende üldarv kahanes m. a. 232-lt 223-le, seevastu suurennes korvita mootorrataste arv 650 ratta ehk 51,7% võrra, kusjuures Petseri- ja Valgamaal suurens nende arv enam kui 100%, Läänemaal — 90,6%, Võrumaal — 83,6%, Tartus — 73,3%. Üle 50% oli mootorrataste juurdekasv Pärnu-, Tartu-, Viru- ja Viljandimaal, mujal vähem. Uusi mootorrattaid tuli liikvele 42 firmalt, arvult 407, millest 13,5%-ne osatähtsus on NSU firmal 55 rattaga. Üle 20 mootorratta tuli firmadelt Wanderer, Bauer, Triumph, Herkules, DKW ja Ariel, teisilt vähem.

Autobusi oli 31. XII 37 268 e. a. 249 vastu ehk 7,6% enam. 28,7% autobuste üldarvust asub Tallinnas, 12,7% — Tartumaal. Üle 7% autobuste üldarvust on Viljandi-, Pärnumaal ja Tartus. Uusi autobusi tuli liikvele 11 firmalt, arvult 50, suurima arvuga esineb firma Bussing-Nash, sellele järgneb Mercedes-Benz 12, Volvo 6 autobusega.

Mootorsõidukite arv 31. XII 37.

Number of Motor Vehicles, Dec. 31. 1937.

	Sõiduautod Passenger Cars		Autobused Autobuses	Veoputud Trucks	Tuleõljelaadud Fire Engines	Muud liigid Other	Mootorrattad korviga Motorcycles with Side-Car	Mootorrattad korvita Motorcycles without Side-Car
	Kokku — Total	Sellest: taksi Thereof: Taxis						
Tallinn . . .	1288	269	77	766	22	7	73	468
Tartu . . .	265	107	20	172	11	1	12	175
Narva . . .	59	24	9	35	8	2	2	20
Harju . . .	138	—	12	165	4	—	17	121
Viru . . .	160	37	18	143	7	—	15	179
Järva . . .	95	15	7	69	7	—	12	96
Lääne . . .	66	22	6	72	4	1	11	101
Saare . . .	32	12	12	41	2	—	13	17
Pärnu . . .	179	44	22	211	9	1	25	193
Viljandi . . .	173	43	24	182	13	—	11	171
Tartumaa . . .	130	45	34	189	2	—	11	164
Võru . . .	92	30	16	95	1	—	5	112
Valga . . .	52	20	8	47	4	2	11	51
Petseri . . .	39	—	3	37	1	—	5	40
Kokku —								
Total . . .	2758	668	268	2124	95	14	228	1906
1937 . . .	2425	636	249	1734	88	13	232	1258
1. IV 37 . . .	2458	625	231	1750	93	11	221	1270

*) Siinhulgas 5 veotraktorit.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

■ Majandusminister andis loa Tallinna Naisrõivurite ühingule korraldada 2.—6. V k. a. Tallinnas, Kunstihoones stiliseeritud rahvusrõivaste näitust suvehooajauudiste alal.

■ Liiva-, klaaspaperi- ja smirgelriide-tööstus „Roberan” — T/ü. Roger & Ko, Tallinnas, esitas Majandusministeeriumile märgukirja sooviga kõrgendada liiva- ja klaaspaperi ning smirgelriide sisseveotollimaksu, mis võimaldaks kodumaisel tööstusel leida oma tooteile laialdasemat turgu.

Majandusministeerium andis märgukirja Kaubandus-tööstuskojale ja Käsitööstuskojale seisukoha võtmiseks.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

■ P. Säre'le, E. Meos'ele ja A. Faber'ile, Tartus, Forseliuse 14 kunstisarvtoodetöökoja korraldamiseks ja sisseseadmiseks firma „Säre & Ko” all. Ettevõttes

leiab tööd kuni 30 töölisl. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujõuga 8,5 hj. Valmistatakse kunstsarvest nõõpe, mööblipidemeid, sulepäid, sigaretipitse, kirjutuslaua-garnituure, tualettesemeid jms.

■ E. Orule, Tallinnas, Narva m. 13/15 galvaniseerimistökoja ümberkorraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 15 töölisl. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujõuga 6 hj. Valmistatakse mitmesuguseid peenmehaanikatöid, nagu puudritoose, tualettesemeid jms.

■ Tapa linnavalitsusele, Tapal, Valgejõel asuva elektrijõujaama korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Jõujaamas leiab tööd 7 töölisl. Jõuandjaiks veeturbiinid kogujõuga 40 hj., naftamootorid kogujõuga 70 hj. ja lokomobiil 100 hj. Toodetakse elektrienergiat võimsusega kuni 16 kW, millega varustatakse linna ja elanikke.

■ Th. Büttner'ile, Tallinnas, Luha t. 40 asuva kudumistökoja ümberkorral-

damiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 50 töölist. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 7,5 hj. Kootakse trikooriet ja valmistatakse sukki, pesu, paela, kandeaasju jms.

■ J. Rammulile, Tallinnas, Narva m. 10 asuva raadioaparaatide töökoja ümberkorraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölist. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 3 hj. Valmistatakse raadioaparaate ja valjuhääldajaid.

■ F. Kruusile, Tallinnas, K.-Ameerika 5 mehaanilise kingsepatöökoja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 4 töölist. Jõuandjaks 1 hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid jalanõusid.

■ H. Järbach'ile, Halmre vallas, Läänemaal, „Kohaveskil“, asuva sae- ja jahuveski ning villa- ja linapuhastamistöökoha ümberkorraldamiseks ning sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni

20 töölist. Jõuandjaks veeturbiinid kogujõuga 45 hj. ja lokomobiil 12 hj. Jahvatatakse teravilja, kraasitakse ja kedratakse villa, puhastatakse toorlina ja valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

■ Kirjastussatühingule „Nool“, Tallinnas, Kreutzvaldi 2 trükikoja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 25 töölist. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 20 hj. Valmistatakse mitmesuguseid trükitöid.

■ Pärnu linnavalitsusele, Pärnus, Malmö 1 asuva remonttöökoja korraldamiseks, sisseseadmiseks ja töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 13 töölist. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 13 hj. Tehakse mitmesuguseid parandustöid masinate, seadiste, jne. juures, millised kuuluvad linnale.

■ U/ü. M. Kadarik & Ko, Saaremaal, Leisis asuvas ja sissestatud jahuveskis töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 6 töölist. Jõuandjaks veeturbiin 45 hj. Jahvatatakse igasugu teravilja.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Laevade prahiturg kuni 26. II-ni oli endiselt vaikne ning madalal tasemel. Aegajalised elavnemised mõnel turul olid vaid ajutise iseloomuga, millele järgnes sama pessimistlik meeleolu. Uudiseks prahiturul m. n. oli NSVL-u ilmumine turule eelolevaks suveks ajalepingule laevade prahtimiseks. Prahti kümnekond laeva, makstes kuni 6 d. üle miinimumi, kuid mitmed vanemad läti laevad on antud ka miinimumhindadega. Tegelikult ei ole NSVL veel mitunud metsa, nii et need prahtimised on avansina. Samuti tekkis nädala lõpuks turule Mustast merest suurem viljavedu, räägitakse 150 000 tn., kuid hinnad ei olnud veel selgunud. Märtsi/apr. pakutavad prahid on säärased, et laevad vaevalt tulevad nendega ots-otsaga kokku, mis järeldab suuremal arvul laevade seismapanekut kõigis mais. Ka eesti laevadest jäi Tallinna sadamas veebr. seisma mitmeid aurikuid. Üksikute prahiturgude kohta toome järgmist:

Viljaveol valbus e. n. nõudmine Austraalia vedudeks ning kõik veoturud olid miinimumprahtide juures. Tehinguid oli võrdlemisi vähe. Austraaliast maksti Victoriast Inglisse 32/—32/6. P.-Ameerika gulf-sadamast 2/9—3/— Antwerpeni või Inglisse, L.-Ameerikast maksti miinimumhindu.

Teisist ookeanivedudest elavnes suhkruveo Kuubast pisut, kuid hind oli Inglisse 16/—16/3. Vanarauda P.-Ameerikast Euroopasse oli vähe, hinnad vaid 19/—20/—. Ida ja India veod olid võrdlemisi vaiksed eelmise nädala taseme juures.

Vahemere vedudel oli võrdlemisi elav tegevus maakide ja fosfaatide alal P.-Aafrikast ja Hispaaniast, kuid hinnad lõdvenesid osalt veelgi pakkumise ülekaalu tõttu. Maksti näit.: 3000 tn. Morpou Bay — Rouen 12/6; 1750 tn. Sfax — Aberdeen 8/—; 6200 tn. Bona — Vlaardingen 7/10½; 2000 tn. Bona — Londonderry 9/—, 2800 tn. Sfax — Rot-

terdam 8/—, 2 400 tn. Sfax — Immingham 8/6.

Puuvillaseemneid Aleksandriast oli mitmeid laadungeid: 195 000 k. j. Aleksandria — Hull 13/3, London 15/3. 150 000 k. j. Aleksandria — Hull 12/6.

Mullapähklite tehinguid ei olnud praktiliselt ming hinnad olid langemas.

Sütevõõhinnad kõigil turgudel olid madalad, mittetasuvuse piires. Cardiffi rajoonist maksti: Aleksandriasse 6/3—6/6, Vahe-mere lääne ossa samuti. Roueni 4/—, Ing-lise ida rannast Taani olid hinnad 3/9—4/6, sise-Balti merre 4/6—5/6 koha järgi.

Metsamaterjalide turul kestis tal-viseiks vedudeks endine vaikus, kuigi tehti mõnesid laadungeid Rootsist ja isegi Soomest, arvestades pehmet talve: 500 std. Norr-

köping — Ghent 35/6 apr.; 530 std. Kotka — London £ 550 fio veebr. Fow-prahte ilmus mõnesid turule, pakuti minimumhindadega. Kuna metsa on aga mitüdüd koguni vähe, ei või olla juttu tõsisest prahtimisest. Üksikuid prahte võiks nimetada: 490 std. Uleaborg — Antverp. 45/6 fow., 600/630 std. Gefle — Dunkirk 46/3 juuni. NSVL ilmus turule aja-lepingutega 5, 6, 7 kuule alates maist. Sõli-mitüd laevadest võiks nimetada: inglise 3 900 tn. laev 5/4½ per tn., 4 100 tn. laev 5/3 per tn., läti laevad: 3 100 tn. 5/6 per tn., 4 760 tn. 4/7½ per tn.; 5 425 dw. tn. 4/7½ per tn.; kõik need laevad on vanad üle 20 a.

Teisist ajalepinguprahtidest ni-metame: 8 750 tn. 6 kuud Kaug-ida sõite 5/6 per tn.; 4 100 tn. W.-India ja P.-Ameerika sõiduks 1.30 dol. tn.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Eesti võihinna paranemine jätkus m. n. väliturul, kuna taani võihind nõrgenes. Nii noteeriti meie võihinnaks Manchesteris 116—118 š cwt. m. n. 114—116 š vastu. Taani võihinnaks noteeriti 126—129 š cwt. ja Soome võihinnaks 117—119 š cwt. Seega on eesti ja soome võihind jõudnud Inglises enam-vähem ühtlasele tasemele. Vastavalt hin-dade liikumisele ja väljaveetud võikoguste vahekordade osatähtsuse kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksport-võihinnaks 160 s. kg. Tendents kindel.

Võituruseisundit paikkumise ja tagavarade seisukohalt tuleb pidada rahuldavaks. Nii oli, näit., võid tagavaraks Inglises veebr. keskel 340 000 kasti m. a. sama aja 790 000 kasti vastu. Ühtlasi on pakkumine olnud väiksem, mis nähtub kujukalt või sisseveo kujunemisest Inglisse jaan.

Või sissevedu Inglisse oli k. a. jaan. 673 981 cwt. m. a. sama kuu 810 733 cwt. vastu. Seega vähenes või sissevedu Inglisse jaanuaris 17%. Või sissevedu impeeriumi-maist, s. o. peamiselt ookeanitaguseist maist, vähenes 21%, kusjuures nende maade osa-tähtsus või sisseveos langes 38%-le. Või sis-seveost üksikute maade järgi nähtub, et sis-

sevedu vähenes Uus-Meremaalt, Taanist, Soomest, Rootsist, Hollandist, Lätist ja Ar-gentiinast. Teisist maist näitas või sisse-vedu suurenemist.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1938. a.	1937. a.	1936. a.
	21./II 27./II 1938	14./II 20./II 1938	1./I kuni 27./II	1./I kuni 28./II	1./I kuni 1./III
VÕI (tonni) Butter (tons)	208,2	204,4	1261,3	1370,1	938,1
Sellest:					
Saksa	79,0	76,8	494,8	557,5	434,4
Inglisse	129,2	127,6	765,2	637,2	456,6
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	14	0,4	75,6	—	44,6
Sellest:					
Inglisse	14	0,4	75,6	—	—
Saksa	—	—	—	—	43,6
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	48,6	38,5	288,3	337,8	401,3
LINA (tonni) Flax (tons)	58,4	22,4	1102,1	2118,4	2150,3
Sellest:					
Inglisse	10,6	0,5	726,2	759,1	1188,6
Belgiasse	—	—	—	110,2	20,6
Soome	7,2	6,8	64,2	98,7	220,9
Saksa	—	4,9	4,9	622,5	80,8
Prantsusse	10,1	10,2	146,3	464,9	587,9

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3	21/II	14/II	o/o	Jabruar		English Nomenclature see No. 3	21/II	14/II	o/o	Jabruar	
	27/II	20/II		1938	1937		1938	1938		1937	
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (Börsikom. noteeringute järgi (kr. kv.)											
1. Rukis	18,00	16,00	0	16,00	14,25	79. Lambaliha, esim. veer.	75	75	0	75	84
2. Nisu	21,25	21,25	0	21,25	24,00	80. " tag.	85	85	0	81	100
3. Oder, sõda	18,50	18,50	0	17,00	16,50	81. Searasv, sulatamata	115	115	0	115	115
4. Kaer	15,00	15,00	0	14,50	12,75	82. " sulatatud	140	140	0	140	140
5. Rukkijahu	17,68	17,68	0	17,68	15,18	83. Loomarasv, sulatamata	65	65	0	65	61
6. Rukkijahu	26,13	26,13	0	26,19	21,50	84. " sulatatud	80	80	0	80	80
7. Nisupüü (kõrgem sort)	43,00	43,00	0	43,00	45,50	85-a Heeringad	55	55	0	55	55
8. Kartulid, sõõgi	2,80 ²⁾	2,80 ²⁾	0	2,73 ²⁾	2,38 ²⁾	85-a " Eesti erivalik	—	—	—	—	—
9. " piirituse	2,25	2,25	0	2,25	2,00 ²⁾	86. Rõimed, värsked	40	28	+42,9	32	31
10. Kartulitärklis	24,00	24,00	0	24,00	23,00	87. Kiltud, värsked	—	—	—	—	43
11. Junst, Sveitsi (kg)	1,85	1,85	0	1,25	1,25	88. Ristikhein	6,1	8,7	-9,0	6,4	6,6
12. Taimenovõ (kg)	0,78	0,78	0	82,50	75,00	89. Aasahein	4,9	4,9	0	4,9	5,2
13. Suhkur	43,78	43,58	-0,3	44,90	43,94	90. Põletispuud, kase (m ³)	380	380	0	345	345
14. Sool	2,40	2,40	0	2,38	2,50	91. " männi	568	568	0	563	563
15. Riis, Burma II	47,00	47,00	0	47,00	45,25	92. Petrooleum (lt)	16	16	0	16	12
16. Tee, or, Pek., Taelon (kg)	5,80	5,80	0	5,78	5,75	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	2,98	0	2,93	4,68	Rukis — (kr. kv.)					
18. Kakao, Hollandi	2,10	2,10	0	2,10	2,10	98. Hamburg (La Plata)	16,93	16,93	0	16,77	15,78
19. Heering., S. Matties (tünn)	52,00	52,00	0	51,53	48,50	94. Chicago	10,70	10,68	+1,1	10,66	16,68
20. " Matfuis	53,00	53,00	0	54,58	52,50	95. Winnipeg	11,92	11,77	+1,3	11,88	15,38
21. Paigid, kuusk, mänd (thm)	18,00	18,00	0	18,25	19,00	Nisu — (kr. kv.)					
22. Paberipuu (rm)	10,50	10,50	0	10,50	7,19	96. Hamburg (Manitoba I)	22,85	22,55	+0,4	23,06	20,33
23. Saet, mat., mänd u/s (thm)	38,50	38,50	0	38,58	41,00	97. Liverpool	14,88	14,90	-0,1	15,22	17,23
24. Telliskivid (1000 tk.)	—	—	—	—	—	98. Chicago	12,87	12,26	+0,9	12,68	17,72
25. Silikaatkivid (1000 tk.)	42,00	42,00	0	42,00	38,50	99. Winnipeg	16,93	16,72	+1,3	16,73	16,80
26. Tsemnt (tünn 170 kg ¹⁾)	5,85	5,85	0	5,85	6,45	Mais — (kr. kv.)					
26a. Tsemnt. paberkot. (170 kg ¹⁾)	5,16	5,15	0	5,15	5,95	100. Chicago	8,43	8,42	+0,1	8,66	15,48
27. Lubi	2,20 ²⁾	2,20 ²⁾	0	2,20	2,77	Pihra lahtiselt Tallinn (snt. lt.)					
28. Tsinikvalge (kg)	0,54	0,54	0	0,53	0,48	101. I v. piimakauplustele	13	13	0	13	12
29. Ooker (kg)	0,23	0,23	0	0,23	0,23	102. I v. piimatööstustele	12	12	0	12	11
30. Värnis	64,50	64,50	0	64,50	68,38	103. II v. piimakauplustele	11	11	0	11	10,5
31. Linaseeme, õli tootmiseks	—	—	—	—	—	104. II v. piimatööstustele	10	10	0	10	9,5
32. Ölikoogid, linaseemne	15,25	15,25	0	14,75	13,50	Või. (snt. kg)					
33. Nisukliid	12,50	12,50	0	12,00	9,75	105. Tallinn	160	159	+0,6	165	134
34. Superfosfaat, 18-20%	5,40	5,40	0	—	—	106. Kindlustatud hind	190	190	0	190	180
35. Kaalisool, 40%	11,70	11,70	0	—	—	Londons.					
36. Fosforiit, eesti	3,35	3,35	0	—	—	107. Taani	224	228	-1,8	236	203
37. Nitrofoska	24,50	24,50	0	—	—	108. Eesti	—	—	—	—	—
38. Raud, sordi	22,00	22,00	0	22,00	17,62	109. Läti	—	—	—	—	—
39. Teras, vedru	32,00	32,00	0	32,00	24,00	110. Leedu	—	205	—	206	—
40. Inglisina	427,50	427,50	0	472,50	486,87	111. U-Meremaa	—	208	—	193	170
41. Seatina	47,50	51,00	-6,3	51,00	57,87	Manchesteris.					
42. Vaskplekk, punane	225,00	225,00	0	225,00	185,00	112. Taani	227	232	-2,2	239	206
43. " valge	195,00	195,00	0	195,00	157,50	113. Eesti	208	205	+1,5	209	180
44. Tsinikplekk	77,50	77,50	0	77,50	70,00	114. Läti	208	205	+1,5	209	180
45. Puuvillariie, bjäs (mtr)	0,67	0,67	0	0,67	0,56	115. Soome	210	210	0	222	189
46. Tallanahk, eesti nah. (kg)	2,45	2,45	0	2,45	2,45	116. Rootsi	210	210	0	222	190
47. " ameer. n. i. s. "	2,75	2,75	0	2,75	2,50	117. Koppenhaagenis — Taani	179	183	-2,2	190	157
48. Paber, rotatsioon	23,20	23,20	0	23,20	23,20	Peekon. (snt. kg)					
49. Kivistisi, auru, Newcastle	8,15	8,15	0	3,15	2,70	118. Tallinn 60 — 72 kg I s.	87 ²⁾	87 ²⁾	0	87	84
50. " sapa	3,65	3,65	0	3,65	3,00	119. " 55,5—59,5 " "	82 ²⁾	82 ²⁾	0	82	79
51. Põlevkivi, 1-a s.	0,90	0,90	0	0,90	0,80	120. " 72,5—75,0 " "	78 ²⁾	78 ²⁾	0	78	75
52. Turvas	1,00	1,00	0	1,00	0,90	Londons (kõrgem not.)					
53. Põlevkiviõli	5,60	5,60	0	5,60	4,60	121. Taani	182	175	+4,0	172	160
54. Kütteõli, o/u. "E. Kiviõli"	6,75	6,75	0	6,75	4,93	122. Eesti	168	169	+4,4	163	148
55. Kivitiirv	19,00	19,00	0	19,00	19,00	123. Läti	166	159	+4,4	153	148
56. Nafta	14,25	14,25	0	14,25	10,50	124. Leedu	160	159	+4,4	153	148
57. Petrooleum, Ameerika	15,50	15,50	0	15,50	12,00	125. Rootsi	178	169	+4,1	166	158
58. Bens., Riigi Põlevkivi (lt)	0,81	0,81	0	0,81	0,28	126. Iiri	185	178	+3,9	176	169
59. " Kiviõli "Estolin" (lt)	0,31	0,31	0	0,32	0,29	127. Poola	160	159	+4,4	153	148
VALKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
60. Rukkijahu	17,5	17,5	0	17,5	15,0	Lina — Värü-Petsori.					
61. Sepikujahu	27,5	27,5	0	27,5	29,2	128. Ristina (R)	—	117	—	114	129
62. Manna	50	50	0	50	60	129. Hoffsdreiband (HD)	—	108	—	105	120
63. Kartulijahu	30	30	0	30	28	130. Dreiband (D)	—	99	—	98	111
64. Kartulid	4,8	4,8	0	4,2	4,3	131. Ordin-dreiband (OD)	—	90	—	87	102
65. Suhkur	46	46	0	47	45	132. L.-ordin-dreib. (LOD)	—	81	—	78	91
66. Sool	5	5	0	5	5	133. Takuprakk (H)	—	72	—	69	84
67. Pihm, lt. II valk lahtine	13	13	0	13	12	Mujal Eestis.					
68. Lauavõli	205	205	0	205	185	134. Ristina (R)	—	115	—	112	125
69. Kõõgiviõli	180	180	0	190	170	135. Hoffsdreiband (HD)	—	108	—	103	116
70. Koor, röösk (liiter)	110	110	0	110	110	136. Dreiband (D)	—	97	—	94	108
71. " hapu	110	110	0	110	100	137. Ordin-dreiband (OD)	—	38	—	35	98
72. Kanamunad (paar)	15	16	-6,2	18	16	138. L.-ordin-dreib. (LOD)	—	79	—	76	90
73. Sealiha, keeduliba	95	95	0	95	95	139. Takuprakk (H)	—	70	—	67	80
74. " praeliba	110	110	0	110	110						
75. Loomaliha, supiliba	65	65	0	65	55						
76. " praeliba	80	80	0	80	70						
77. Vasikaliba, esim. veer.	70	70	0	70	57						
78. " tag.	85	85	0	86	67						

¹⁾ fr. Rakvere; ²⁾ õhes teodemaksuga; ³⁾ 28./II-6./III; ⁴⁾ 21./II-27./II; ⁵⁾ Virumaa randtoet.; ⁶⁾ raudteejaan-mades; ⁷⁾ tööstuse; ⁸⁾ fr. Tamsalu.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul on tendents pisut kõvenenud. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis tõusis 4 š võrra 93 š-le tsn. Võrreldes m. a. sama ajaga on praegune peekoninoteering Londonis 13 š kõrgem. Hinnatõus oli tingitud inglise peekoni pakkumisinge tunduvalt nõrgenemisest. Meie peekonisigade noteering püsib muutumatult alates k. a. algusest, kõikudes m. a. 82—92 s.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonisigade eest järgmisi hindu:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	87	82		
55,5—59 „	82	78		Siseturuhinnad.
72,5—75 „	82	78		
75,5—80 „	78	74		

Kaubanduslepingu allakirjutamisega NSVL-ga alustati taas elussigade eksporti NSVL-u. Vastavalt sellele ostetakse elussigu alates 90 kg, samuti ei ole kaalu ülemmäär piiratud. Elussigade eest makstakse järgmisi

hindu:	90—120 kg eluskaal	60 snt kg
	121—160 „ „	65 „ „
	üle 161 „ „	60 „ „

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Veiste pakkumine oli m. n. alla keskmist. Nõudmine püsis kogu nädal hea. Hinnad kõvenesid. Suurmüügil maksus veiselha:

Pulliliha, suurtel rammusail 50—53 s, keskmisil 48—50 s. kg. Samad pullid eluskaalu järgi 31—34 kg. Pulliliha, väikesil rammusail 50—53 s, keskmisil 53—55 s ja lahjadel 43—47 s kg. Eluskaalu järgi maksusid väiksemad pullid 28—32—33 s kg.

Lehma- ja härjalihha nuumatul 53—55 s, rammusail 47—52 s, keskmisil 42—45 s ja lahjadel 39—42 s. kg. Lehmade eluskaaluhinnad vastavalt rammususele 21—24—31—37 s kg. Turustades veiseid eluskaalu alusel, kus nahk ja pudemed jäävad ostjale, tuleb eeltoodud liha-kg hinnale arvata naha ja pudemete arvel juurde keskmiselt 12 s.

Mullikalihha: nuumatul 55—60 s, rammusail 50—53 s, keskmisil 51—54 s ja lahjadel 42—45 s kg. Eluskaalu järgi maksusid mullikad 28—32—38 s kg.

Vasikate pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Tapetud vasikad maksusid endisi hindu. Nii maksus tapetud kaup

ühes nahaga: nuumatud 60—70 s, keskmised 48—52 s ja lahjad 45—48 s kg. Eluskaalu järgi maksusid 29—35—45 s kg.

Lambaid püsivalt vähe. Nõudmine keskmine. Tapetud lambad ilma naha ja pudemeteta maksusid: rammusad 55—62 s, keskmised 50—58 s ja lahjad 45—50 s kg. Eksportlambaliha noteeriti 85—90 s kg ning eluskaalu järgi franko saatejaam 39—41 s kg.

Sigade pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Tapetud sead maksusid: noored 77—80 s, liha — 74—77 s, rasva 72—74 s kg; vanad emised 67—70 s ja peekonkaalulised 77—80 s. kg. Sigade eluskaaluhinnad 58 s kg. Tendents püsiv.

Nahkade hinnad. Veisemahad toorelt 80 s. kg, tendents nõrgeneb

Vasikanaha hinnad 3.00—4.00 kr. tk. ning kaalus üle 3,5 kg ühe kg hind kr. 1.20. Lambanahad 2.50—3.75 kr. tk., sõltuvalt suuruselt ja villa pikkusest. Hõbuse nahad ühes saba ja lakaga 12 kr. tk. Tendents nõrk.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunaturuseisund lõdvenes m. n., mistõttu meie eksport- kui ka siseturumunade hind nõrgenes 10 s. kg-lt. Vastavalt noteeringule maksab „Munaeksport“ tootjale eksportkõlblike munade eest 100 s. kg ja siseturumunade eest — 90 s kg franko kogumispunkt.

Kanamunade sissevedu Inglise oli k. a. jaan. 1843 447 s.-sada, s. o. 3% vähem kui

m. a. samal kuul. Sissevedu on näidanud vähenemist Taanist, Norrast, Poolast ja Hiinast, kuna teisist võime panna tähele sisseveo suurenemist.

Siseturul maksusid kanamunad s. paar:

Tallinnas	14—17	Rakveres	12—13
Tartus	13—16	Narvas	18—20
Pärnus	11—15	Kuressaares	10—14
Valgas	14—17		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 28. veebr. s. a. piima eest Tallinnas endised hinnad, s. o.: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 13 s. liiter ja piimatööstustele 12 senti liiter. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 11 s. l. ja müügil piimatööstustele 10 s. liiter. Piimahinnad püsivad.

Põllutöökotta tulnud teadete järele maksavad piimatööstused, kes piima Tallinna jaoks kokku ostavad edasimüümiseks, praegu maal järgmisi hindu: Rael — 9 s. l.; Kosti-

vere-Maardus — 7—8 s. l. ja Nehatu Uuskülas 10 s. liiter. Piima järele nõudmine on hea.

Väikemüügil maksus piim linnades piimakauplustes mõeldunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	18—19	—	15—16	13
Tartu	14—16	12—18	—	10—11
Narva	15	18	—	11
Pärnu	17—18	18	—	12
Rakvere	15	—	—	11
Valga	15	—	—	10
Kuressaare	—	—	—	10

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Teraviljaturg muutus pisut kindlamaks ja nädala keskmised hinnad ületasid e. n. omi. Kuigi viimasel ajal on ilmnenud teraviljahindade tõus, jäävad nad siiski veel märgatavalt madalamale samaaegsest seisust aasta tagasi. Nii on praegune hind madalamal m. a. samaaegsest hinnast Chicagos nisul 31%, rukkil 31% ja maisil koguni 45%. Winnipegis on praegune rukkihinna madalam m. a. st 21%, kuna nisuhind püsib m. a. tasemel. Euroopa turgudel on hinnamuutus tunduvalt väiksem; nii on Liverpoolis nisuhinnalangus vaid 12%, kuna Hamburgis ületab praegune nisuhind m. a. 10% ja rukis püsib e. a. sama ajaga võrreldes ühtlasel tasemel.

Tähtsamail börsidel noteeriti m. n. kohta teraviljadele järgmised hinnad kr. kv. (sulgudes e. n. keskmised noteeringud):

Nisu: Chicago 12.37 (12.26), Winnipeg 16.93 (16.72), Hamburg (Manitoba I) 22.65 (22.55), Liverpool 14.88 (14.90).

Rukis: Chicago 10.70 (10.58), Winnipeg 11.92 (11.77), Hamburg (La Plata) 16.93 (16.93).

Mais: Chicago 8.43 (8.42).

Nisutagavarad maailmas kalduvad taas suurenemisele. Kuna ka tänava on nisukasvatustamis ilmnenu tendents kasvupindade laiendamisele, mis võib viia teraviljakaubanduse taas raskusisse, pandi hil-

juti vastava seaduse kehtimahakkamisega P.-Am. Ühendriiges kehtima korraldus, mis näeb ette nisukasvatuse ja turustamise piiramist. Vastava seaduse järgi ei või 1938/39. a. nisukasvupind tõusta üle 62.5 milj. aakri, mis tähendab praeguselt tasemelt tagasiminekut 2 milj. aakrit ehk 3%.

Tallinna Börsikomitee noteeris 23. II teraviljadele ja nende jahvatussaadusile järgmised hinnad kr. kv.: rukis 16, nisu 20—22.50, toiduoder 18—19 ja kaer 15.

	Puhk ja Pojad suurveski	A/S. Rotermanni tehased
Rukkijahu	17.20—18.50	17.50
Rukkipiul	26.—	25.50—27.—
Nisupiul	28—48	27—48

Väikemüügihinnad on püsinud väikeste kõikumustega juba kauemat aega ühtlased. Üksikul nädalail esinevad tõusud või langused on põhjustatud peamiselt müügitoodavast viljakogusest ja nõudmise ebaühtlusest.

Väikemüügihinnad siseturul s. kg.

	Tal- linn	Tartu	Pärnu	Valga	Rak- vere	Kures- saare
rukis	20	16	15	16	15	15
nisu	25	22	20	22	22	21
oder	20	17	17	16	16	14.5
kaer	18	14	13	13	13	10
rukkijahu	20	17.5	17	18	17.5	18
sepikujahu	34	29	27	28	29	26

LINATURG. — FLAX MARKET.

Linaturg on endiselt vaikne. Tehinguid on õige vähe. Ostjad ei tunne veel suurt huvi lina vastu, kuid müüjad on endiselt

kindlad; eriti kindlad on monopolimaad. Läti on juba müütnud enam kui poole oma eelmise aasta linasaagist ja neil ei ole

praegu enam kiiret müükidega. Nõukogude Vene kohta on tekkinud kuuldusi, et nemad ei ekspordi käesoleval hooajal enam üldse lina. Need kuuldused ei ole küll veel täit kinnitust leidnud, kuid kindel on siiski see, et NSVL-ust enam palju lina sel hooajal müügil ei tule ja sealt poolt hinna alla laskmist karta ei ole.

Linahinnad Sotis.

	28. II 1938	16. II 1938
Võru-Petseri R	£ 72—78	£ 72—78
Pärnu ülepuhastatud R	£ 71.10—72	£ 71.10—72
Pärnu takk I sort	£ 54—55	£ 54—55
Läti-Livoonia R	£ 74—74.10	£ 74.10—75
NSVL kasteleo IV gr. I sort	£ 85—86	£ 85—86

Nagu andmeist selgub, ei ole seisund nädala jooksul muutunud.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

Veebruaris tõusis kartulite väljavedu 6 020 kv. 6 331 kv. vastu m. a. veebr.

Jaan. ja veebr. veeti kartuleid välja 46 135 kv. 31 631 kv. vastu m. a. samul kuul. Eriti elav oli kartulite väljavedu jaan.

Veebr. mõjus kartulite väljaveole takistavalt Rootsis kestev streik. Vastasel korral oleks kartulite väljavedu tõusnud kindlasti 10 000 kv-le. Praegu puuduvad veel teated, millal Rootsi hakkab taas ostma kartuleid. Käesoleval kartulite väljaveohooajal on saadetud söögikartuleid peamiselt Rootsi Väikesi koguseid on läinud ka teisisse riigesse.

Varemail aastail jaan. ja veebr. oli meil võrdlemisi elav söögikartulite väljavedu Inglisse. Tänavu aasta seisab aga meie kartulite väljavedu sinna täiesti. M. a.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. püsis kalatoodang endisel tasemel, mistõttu kalakauba väljavedu arenes endise hooga.

Nädala kestel veeti välja kala ja kalasaadusi 24 500 kg, sellest värsket koha 13 600 kg, ahvenat 2 950 kg, haugi 1 400 kg, latikat 5 300 kg, lutsu ja siiga 550 kg ning kalakonserve 700 kg.

Kuna müüiapakutavad tagavarad ei ole suured ja isegi meie siseturul linakasvatajad väga tagasihoidlikult toovad lina turule, võib siiski loota, et varsti tuleb jälle elavat nõudmist lina järele.

Esimised tagasihoidlikumad tunnused nõudmise paranemiseks avaldusid viimastel laetadel. Vööpsu laadal 28. veebr., kus küll lina oli ainult 5000 kg ümber, maksti kr. 1.10 ja enamgi R sord kg-st, kuna vahepeal hind oli veelgi madalam. Ka Põlvas olevat makstud sama hinda.

Linahindade noteerimiskomisjon oma koosolekul 25. veebr. jättis linahinna noteerimata, kuna olukorras oli raske saada täit selgust. Tendents vaikne.

korraliku saagi tõttu on kartulite sissevedu käesoleval hooajal Inglisse vähenenud tunduvalt. Kui dets. 1936. a. tõusis kartulite väljavedu 24 000 tn-le, veeti 1937. a. dets. sisse vaid 3 000 tn. Jaan. 1937. ja 1938. a. olid vastavad kogused 14 500 ja 3 000 tn. Sellest 3 000 tn-st on toodud ainult 1 400 tn. välisriigist, kuna ülejäänud osa Briti oma maist.

Võrreldes Inglise k. a. jaan. hindu m. a. jaan. omiga näeme langust üle 30%. Kui sealsed hinnad ei parane, teostatakse meilt vaevalt kartulite müüki Inglisse. Maal raudteejaamades ekspordikartulite vastuvõtmine seisab, ainult ostetakse väikesel arvul söögikartuleid Tallinna jaoks ja tööstuskartuleid piiritusvabrikule. Paaril viimasel nädalal jäid kartulihindade noteeringud ära.

Koha eksporditi Rootsi 12 200 kg, Soome 900 kg, teisisse maisse 500 kg.

Haugi läks Inglisse 600 kg, Soome 460 kg ja Rootsi 340 kg.

Ahvenat ja latikat — Soome.

Kalakonserve (kilu võrtsidega toosides) — P.-Am. Ühendriigesse.

Siseturul värsket kala müügil rahuldavalt. Elusvärskete priimakvaliteediga koha kõrval pakutakse õige rohkesti külmunud ja sulanud koha, milline vahelduva temperatuuriga ilmastiku mõjul on kannatanud tunduvalt välimuselt kui ka kvaliteedilt.

Odava hinna tõttu on külmunud koha järele nõudmine elav, kuid parima kauba järele — tagasihoidlik. Elusvärskete I kui ka II valiku koha kg-st küsitakse 80—100 s. kg, külmunud I valiku koha hind püsib 60 s. kg.

Ahvenamüük arenes Tallinna turul vaikselt, kuna Tartus, eriti aga väljaspool kaubamaja, avalikult turuletunud kalakoormad olid ostjaist ümbritsetud ning nõudmine arenes hoogsalt. Ahvena müügihind suuruse ja kvaliteedi järgi Tallinnas 30—45 s. kg, Tartus 5—30 s. kg.

Räimekaubanduses valitseb vaigetegevus. Kaubavahetuse tõttu tõusis räimehind Tallinna turul 35—40 s. kg. Tartu, Narva ja Pärnu turul puudus räim müügil.

Tursasaak areneb endiselt — rahuldavalt. Tallinna turule tuleb müügile turski päevas

3000—5000 kg. Madala hinna tõttu nõudmine elav. Tursk tervelt 15—20 s. kg, lõigatult 20—25 s. kg.

Väikesel kogusel tuli müügile lesti hinnaga 45—50 s. kg.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.

	Tallinn 28. II	Tartu 28. II	Pärnu 27. II
Angerjas, värsked	200—300	—	—
Koha, elusvärsked	80—100	60—80	70—80
Koha, külmunud	60—80	60	—
Siig, värsked	70—120	80—90	60—80
Haug, värsked	40—50	25—50	50
Ahven, värsked	30—45	5—30	35
Latikas, värsked	40—70	20—50	—
Särg, värsked	25—30	15	25
Säinas, värsked	—	30	—
Linask, värsked	—	55—60	—
Kiisk, värsked	—	18	—
Vimb, värsked	40—50	—	38
Tint, järve, värsked	25—30	15—20	—
Tint, mere, värsked	100	—	60
Luls, värsked	35—45	30	—
Räim, värsked	35—40	—	—
Kilu, värsked	50—55	—	—
Tursk, värsked	15—25	25	25
Lest, värsked	45—50	—	—

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

23. veebruaril 1938. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve: kuld: rahas ja kangides34 218 726,07				
välisraha17 085 381,97				
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin	1 407 149,42				
3. Sisevekalid: — Home Bills: kaubavekslid	9 589 892,43				
põllumajandusl.	1 970 231,37				
meksatõustusl.	72 780,03	11 632 903,88			
4. Laenud: — Loans and Advances: valitsusele	—	—			
teistele *)	—	.11 014 889,88			
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovables Property and Equipment	—	—	9 425 188,75		
6. Muud aktivad — Other Assets	—	—	.24 899 374,52		
			<u>108 681 614,44</u>		
1. Põhikapital — Capital	—	—	—	5 000 000,—	
2. Tagavarakapital — Reserve Fund	—	—	—	908 496,77	
3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities: a) pangatõhked liikvel	—	—	—	50 611 688,—	
b) jooksvad arved: valitsuse	—	—	—	19 118 103,81	
pankade	—	—	—	9 695 130,28	
teised	—	—	—	2 886 690,75	81 644 924,64
4. Muud passivad — Other Liabilities	—	—	—	—	15 466 560,08
					<u>108 681 614,44</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 62,31%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 938 266,87
Includes Ukr. 933,266.87 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SOOME.

Vedela kütteaine tootmisvõimalusi Soomes.

Possibilities of Producing Liquid Fuel in Finland.

Soomes on aastaid tegeldud küsimusega, kas ja mis võimalusi on vedela kütteaine saamiseks kodumaisist tooteist, kas või osalise tarviduse katmiseks. Esihjoones on uuritud alkoholi segamisvõimalusi bensiiniga. Tehniliselt on peetud alkoholi segamisvõimalust bensiiniga väga väikeseks, sest asuti seisukohal, et üle 10% lisandus nõuab mootoreis juba suuri muudatusi ja et alkohol-bensiinisegu kardab niiskust, nii et selle säilitamine madala temperatuuri juures on raske, samuti — et tarvitusel tekkiv äädikahape sööb metalli. „Alkoholiliike O. y” ülesandel 1933. a. peale toimitud uurimused on aga selgitanud, et endised seisukohad ja arvamused ei pea paika. Algui katsetati absoluutse alkoholi (ca 99,5%) segamist bensiiniga eri vahekordades ja leiti, et alkoholi võiks olla segus kuni 20—25% kaalust, ilma et kasustamine kutsuks esile häireid mootorite tegevuses. Sealjuures selgus, et eriti sobiv segu oleks, kus alkoholi-% on 20. Selle seguga tehti praktilisi katseid eritüübiliste autodega 2 aasta kestel, kusjuures igast tüübist töötas ühesuguseil tingimusil kaks autot, üks bensiiniga, teine — alkohol-bensiiniseguga nii, et igal kuul vahetus põletisaine (kuu bensiini, kuu alkohol-bensiinisegu). Katseid selgitasid, et: 1) alkohol-bensiinisegu ei kulunud rohkem kui puhaast bensiini, koguni pisut vähem, 2) sega-põletisaine kasustamine on tehniliselt kasutamiseks väga soodus — näit., vedu on sitke, põlemine puhas, ei anna jähteid, mootorid püsivad puhtaina jne. Et katseid peeti igasuguseil teil, eri ilmastikuga, arvatakse, et tulemusi võib tunnistada vastuvõetavaiks.

Katseid jätkates hakati suurendama alkoholi-% segus, kuni jõuti seguni, milles oli 80% kaalust alkoholi. Selle seguga katsetades selgus, et selle kasustamine toob juba häireid madalamale temperatuuri juures (näit. alla 15° C) eriti mootori käimapanekus. Suurema alkoholi osa tarvitus segus eeldab aga peale selle veel teatud muudatusi moo-

torite kasustamisel, süütamine peab olema suurem ja seda peab algama varemalt, põletisaine imeja peab olema teissugune jne. Need on aga väikesed tehnilised parandused ja täiendused, millised on kergesti sooritatavad. Autode kasustamisel säärase seguga ei ole tulnud ette häireid ülemäärasesest kuumenemisest jne. Kokkuvõttes oleksid need katsed tõenduseks, et põletisaine segu jaoks ei ole alkoholi määrana 10% sugugi ülempiir.

Katsed, millised pidid selgitama alkohol-bensiinisegu nõrkust niiskuse suhtes, selgitasid omakorda, et niiskusel on mõju siis, kui alkoholi-% on segus alla 10, kuid kui see % on juba 20, ei ole sellel mingit mõju. Katsed on tõendanud, et kui piirituses on 1,55% vett (st. segus on 25% 93,45%-st piiritust), püsib segu ka siis kuni —20° C homogeensena. Mida enam alkoholi, seda parem vastupidavus; näit. segus, milles on 80% kaalust alkoholi, püsib homogeensus —30° C juures.

Katsed, millised pidid selgitama alkohol-bensiinisegu kasustamisest tekkivate hapete mõju mootoreile, selgitasid, et sääraseid happeid tegelikult ei teki ka siis, kui vett on segus 3 volmu-%, mis tähendab, et hädahohta võib kasustada segudes mitte absoluutset 96 volmu-%-st piiritust.

Kokkuvõttes oleks seega tehniliselt võimalik arvestada alkohol-bensiinisegu tarvitust, milles on 80% piiritust, mida saadakse omalt maalt. Jääks järele vajadus bensiinile 20% koguses. Nii palju bensiini loodetakse saada ka omalt maalt, sest tehniliselt on bensiinisaamine turbast prof. Komppa süsteemil täiesti võimalik ja lähemal ajal arvatakse võivat asuda selle tootmisele juba tõöstuslikul kujul.

Oma põletisaine küsimus oleks Soomes seega lahendatud, kuid esialgu ainult tehniliselt. Majanduslikult ei ole alkohol-bensiinisegu tarvituselevõtmine veel vastuvõetav. Piiritustarvitus põletisainena tuleb kallis. Selles suhtes loodetakse, et uute meetodite

tarvituselevõtmisega juba lähemas tulevikus saab piiritust toota tunduvalt odavamalt kui praegu. Teatud määral arvestatakse ka, et tuleviku mootorid sobivad enam piiritus-ben-

siinisegede kasutamiseks, kuna mootorite ehitajate püüded on suunatud säärase mootorite konstrueerimiseks, millised väikese mahu juures on hästi võimsad.

BELGIA. Belgia väliskaubandus 1937. a. — Belgian Foreign Trade in 1937.

Tõus belgia väliskaubanduses püsis endises ulatuses ka 1937. a., mil üldlääbikääk suurenes 11 899 milj. belgia fr. võrreldes 1936. a. ehk 28,7%. Kuna sisse- ja väljavedu on suurenenud peagu võrdsest, ei ole ka kaubandusbilansi passiivsuses märgata muutust. Väljavedu, mis tõusis m. a. 5 944 milj. fr. ehk 30,1%, ületab sisseveo, mis tõusis samal ajal 5 955 milj. fr. ehk 27,6%, tekitades 1 973 milj. fr-st kaubandusbilansi passiivsust.

Belgia väliskaubandus 1937. a.

	1000 fr.		Üldlääbikääk	Kaubandusbilans ±
	Import	Eksport		
1937	27 662 352	25 689 428	53 351 760	-1 972 904
1936	21 707 531	19 745 228	41 452 859	-1 962 908
1935	17 445 761	16 125 953	33 571 714	-1 219 808

Kõrvutades 1937 ja 1936. a. sisseveokogust ja -väärtust üksikute rühmade järgi saame:

	Import		(väärtus 1000 fr.)	
	(kogus 1000 kg.)		1937	1936
I Elusloomad	5 989	7 557	35 989	46 295
II Toiduained ja joogid	2 089 198	2 042 958	5 346 688	4 585 153
III Toorained ja poolvalmis- saadused	17 067 013	13 999 230	15 677 319	11 620 527

Belgia majandusülevaade. — Economic Situation in Belgium.

Belgia majanduselus, milline arenes tõusunuas, hakkab siin-seal ilmnema seisakutunnuseid. Kohati on majandusehu tõus katkemas. Seisak majanduselus ei kanna hooaja iseloomu, vaid tähendab pigemini konjunktuurset tagasiminekut. Eriti raua- ja tekstiilitööstus avaldub loodus uute tellimuste alal. Esialgu ei ole neil aladel küll veel märgata tagasiminekut, tänu senikujunud tellimusile, kuid tagasihoidlikkus uute tellimuste andmisel on küllaldaseks muretsemise põhjuseks.

IV Tööstustooted	420 177	373 478	6 196 810	5 047 345
V Kuld ja hõbe, töötlemata ja müntides	10	9	405 526	408 211

Sisseveotõus on toimunud peamiselt toorainete ja poolvalmissaaduste, nimelt mineeraalide impordi suurenemise arvel, mida põhjustas püsiv konjunktuuritõus tööstustegevuses. Ka toitained ja tööstustooted näitavad tõusu, kuna elusloomade ning kulla ja hõbeda sissevedu on isegi vähenenud.

Ekspord

	(kogus 1000 kg.)		(väärtus 1000 fr.)	
	1937	1936	1937	1936
I Elusloomad	3 129	3 246	67 445	67 118
II Toiduained ja joogid	365 461	312 498	1 365 352	1 083 395
III Toorained ja poolvalmis- saadused	9 255 976	8 200 781	11 426 310	8 884 647
IV Tööstustoot.	2 880 709	2 416 364	12 594 748	9 490 384
V Kuld ja hõbe, töötlemata ja müntides	163	120	295 573	219 684

Väljaveo suurenemine oli tingitud esma- ja teisejärguliste tööstustoodete ning poolvalmissaaduste ekspordi tõusust koguse kui ka väärtuse järgi. Selles on suurenenud metallide ja metalltoodete väljavedu 4 983 milj. fr-lt 1936. a. — 7 758 milj. fr-le m. a., s. o. 2 775 milj. fr. ehk 55,7%.

Economic Situation in Belgium.

Laevaprahihindade tunduv langus viimase paari kuu jooksul, mil Antverpeni sadamasse hakkab kogunema prahtitootavaid laevu, tunnustab omakorda ummiku tekki- mist kaubandustegevuses.

Tekstiilitööstuses on märgata ostude vähenemist just siseturul. Üldse jätab siseturutarvitus soovida viimasel poolaastal. See on tingitud elukalliduse tõusust, mistõttu reaalpalgad ja seega siseturu-ostujõud kahanevad. Üldine otsusjõud on siiski märksa suurem kui kriisiaastal. On tunduvalt tõus-

nud rasketööstuse ja kivisöekaevanduste toodang. Töötute arv on niivõrd kahane- nud, et paiguti võib olla pigem juttu väl- jaõppinud tööjõu puudusest. Seega tõusis automaatselt ka palgalise teenistuse üldsumma Belgias. Samal ajal tõusid ka hinnad. Ka- hel viimasel aastal tõusis suurmüügi-indeks ca 50% ja väikemüügi-indeks — ümmar- guselt 20%.

Belgia valitsuse hinnapoliitika eesmär- giks oli elatusmaksumuse allasurumine, kuid seda takistas hinnatõus maailmaturgudel. Kriisiajal langesid hinnad kiiremini kui töö- tasumäärad. Praegu ei suuda aga palgad pidada sammu väikemüügi hinnatõusuga. Olgugi et mõnes tööstusharus, nagu raua- ja kivisöetööstuses, ulatub töötasu tõus 15—20%-le, on neis tööstusis selle tagajär-

jel hakatud kasutama vähem kvalifitseeri- tud, odavamat tööjõudu. Ka klaasi- ja kee- miatööstuses võis märgata palgatõusu taga- järjel sama nähtust, nii et töötasu tõus ei avaldunud täiel määral ostujõu suurenemises. Kui nüüd kivisöe suuremate tarvitajate — raua ja tekstiiltööstuse — juures hakkab avalduma tellimuste vähenemise tõttu tege- vuses tagasimine, muutub hinna- ja palga- poliitika seisund veel raskemaks.

Semini on belgia majandusjuhid vaadanud tulevikku küllaldase optimismiga. Olgugi et 1937. a. laekus maksudest rohkem kui e. a., ei ole Belgia rahandusseisund hül- gav. Sotsiaalsel alal teostatud ulatuslikud reformid on nõudnud suuri kulutusi ning ar- vatavasti lõpeb riigieelarve ca 900 milj. fr-se puudujäägiga.

LEEDU.

Leedu krediitainstitiitide tegevus 1937. a.

Activity of Lithuanian Credit Institutions in 1937.

Kaunase pankade ja Suur-Leedu 13 vas- tastikuse krediitühingu arvetesels 1. I 38 oli 309,78 milj. lit. 1. X 37 297,18 milj. lit. vas- tu ja 272,75 milj. lit. vastu 1. I 37, seega on suurenemine aasta jooksul 14%.

Krediitainstitiitide arvetesels 1. I 38 (milj. lit.).

	Kaunase pangad	13 vast. kred. üh.	Maapank	Kokku	
				1. I 38	1. I 37
Kassa	9,09	0,80	5,37	15,26	9,53
Diskont	30,29	3,59	1,16	35,04	24,64
Laenud	64,98	4,04	143,12	212,14	191,62
Korrespond.	1,01	0,16	2,36	3,53	4,36
Väärtpaberid	20,86	0,44	—	21,30	20,72
Kinnisvara	7,40	0,44	2,00	9,84	10,12
Teised aktiivid	7,53	1,03	4,06	12,67	11,76
	141,21	10,50	153,07	309,78	272,75
Põhikapital	27,41	1,41	43,07	76,89	76,91
Tagavarakapital	1,23	0,24	4,08	5,55	5,37
Hoiusummad	78,36	4,40	84,17	116,93	90,26
Kreeditorid	18,41	3,05	65,67	87,13	79,70
Korrespond.	4,36	0,23	—	4,59	3,01
Teised passiivid	11,44	1,17	6,08	18,69	17,50
Väljaspool bilanssi:					
Inkasso	23,26	1,26	—	29,52	21,97
Garantiid	13,17	1,48	10,44	25,09	23,45

Kaunase pankade ja Riigihoiukassa hoiu- sed on tõusnud 172,54 milj. lit. 1. X 37. a. 164,14 milj. lit. vastu ja 1. I 37. a. 138,51 milj. lit. vastu, seega suurenemine aasta jooksul ligi 34 milj. lit. ehk 25%.

Kõigis Leedu krediitainstitiitides, arvatud väl- ja mõned väiksemad, moodustasid hoiused 30. XI 37. a. 286,37 milj. lit, sellest eraisikui- le kuuluvad 192,40 milj. lit. ja riigile — 93,97 milj. lit. 1. I 37. a. hoiuste kogusumma moodustas 262,47 milj. lit., sellest eraisikui- le kuuluvad 167,20 milj. lit. ja riigile — 95,27 milj. lit.

Krediitainstitiitide poolt antud laenud (milj. lit.).

	Kaunase pangad	Maapank	Riigi- hoiukassa	Kokku
1. I 38	95,26	144,23	30,37	269,91
1. X 37	91,59	140,67	31,26	263,52
1. I 37	76,48	132,57	32,79	241,84
1. I 36	69,01	127,68	35,68	232,37

Laenud suurenesid kommertspankades ja Maapangas, kuna vähenesid Riigihoiukassas viimase aasta jooksul ligi 2 milj. lit.

1937. a. jooksul suurenes laenu- paberite emissioon 13 milj. lit.

„Maistase“ tegevus 1937. a. — Activity of „Maistas“ in 1937.

„Maistase“ täppis läbikäik 1937. a. ei ole veel selgunud, kuid arvatakse, et see

ulatub 59 milj. lit. 1936. a. 54,4 milj. lit. vastu.

Tähtsamat väljaveokaupa — sigu — osteti 1937. a. kokku vähem kui 1936. a. Peekonsigu osteti 388 339 (1936 a. — 401 529), pekisigu 71 028 (1936. a. — 65 110), kokku 1937. a. 459 367 siga 1936. a. 466 639 sea vastu, seega peekonsigu vähem 3,3%, kuid pekisigu 9,1% rohkem, kokku 1,6% vähem. Tegelikult võiduks osta kokku ja vedada välja veel rohkem, kuid talunikud ei suutnud pakkuda enamal määral.

Kuna 1938. a. „Maistas“ kavatses osta kuni 420 000 peekonsiga ja 80 000—90 000 pekisiga, võiksid talunikud kasvatada sigu 10% rohkem kui e. a.

Sarvloomi osteti 1937. a. 32 941 (1936. a. — 19 036), sellest veiseid 14 219. Nende kokkuost suureneb järjekindlalt iga aastaga, kuid ainult osa veetakse välja, kuna siseturu- ja konservitööstuste nõudmised on kasvanud.

Võrreldes eelmiste aastatega on saavutatud häid tulemusi linnumajanduse alal: 1936. a. osteti 182 000 lindu, 1937. — 432 000, sellest kalkuneid — 1936. a. 27 000, 1937. a. — 75 000, kanu 1936. a. — 50 000, 1937. a.

— 205 000. See tõus on tingitud nõudmise suurenemisest kana- ja kalkunilihha järele välismaal.

Arvatakse, et sel aastal leedu liha väljavedu Inglisele ei leia enam piiramist.

Eelolevaks aastaks on juba sõlmitud kaubanduskokkulepe NSVL-ga, kusjuures kogus ja hinnad on määratud kindlaiks. Veiste kui ka sigade kogust on suurendatud. Eslialgu saadetakse 1 700 lihalehma, kuid hiljem loodetakse seda arvu suurendada. NSVL ei osta sel aastal tõusigu ega tõulehmi.

Kokkulepe Saksaga on sõlmitud samuti aastaks kehtivusega eeloleva suveni, mil loodetakse seda uuendada; ka siin on hinnad ja kogus määratud kindlaiks.

Need 3 turgu, milliseist on tähtsam Inglise, võttis vastu e. a. 80% Leedu väljaveetud peekonist, s. o. 65% Maistas'e poolt kokkuostetud sigadest.

Ameerika turg jääb väiksemaks ja ka selle tingimused ei ole enam nii vastuvõetavad, kuid tema asemel loodetakse leida teisi turustamisvõimalusi.

SVEITS.

Loomataudi vastu võitlemine Šveitsis.

Fighting Animal Diseases in Switzerland.

Suu- ja sõratõvejuhte on tulnud ette pesadeviisi Prantsuse piiri ääres asuvais kantoneis (Genf, Waadt (Vaud), Wallis (Valais), Neuchâtel, Bern, Baasel). Peale tavalist, küllalt radikaalsete vahendite käsitlemise, on võitluseks taudi leviku vastu kõvendatud erilist kontrolli piiriliiklemisel. Elusloomade, loomasaaduste ja loomatoidu sissevedu Prantsusest ja Saksast on piiratud ja kohati isegi pandud täiesti seisma. Eriabinõudest piiriliiklemisel tuleb mainida veel desinfektsiooni-korraldust sõidukeile rataste desinfektsioon) ja jalakäijale (ja-

lanõude desinfektsioon) piiril, mis on võetud aga tarvitusele ainult üksikuis kohis, kus taudi infektsiooniohtu peetakse suurimaks.

Taudi leviku ulatus küsimusesolevais kantoneis on võrdlemisi piiratud. Vaatamata karmidele vastuabinõudele tekib aegajalt taas uusi haiguspesi, milliseid tuleb isoleerida. Kahjude üldulatusel kohta puuduvad täpsamad andmed, kuid need on senini võrdlemisi väikesed.

Teisi loomataude on tulnud ette vahest mõni üksik juhus.

POOLA. Poola tollid galaliidile. — *Custom Duty on Galalite in Poland.*

Poola-Tšehhoslovakkia kaubanduskokkulepe, milles oli nähtud ette alandatud toll galaliidile, lõppes 31. XII 37. Uus kokku-

lepe, mis jõustub 1. III s. a. seda soodustust ei sisalda. Endiselt kasustab aga Tšehhoslovakkia tollialandusi galaliidist esemelle.